

Despro Engineering Oy
Joanne Hoikka
joanne.hoikka@despro.fi

Viite

Lausuntopyyntö 5.5.2026

Aihe

Pori, Liikastenmäki ja Hankreeti, valokuituverkon rakentaminen

Despro Engineering on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Hankreetin ja Liikastenmäen valokuituverkon rakentamisesta.

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (2019) hankealueen eteläosaan (1) sijoittuu maakunnallisesti arvokas maisema-alue, *Lattomerén kulttuurimaisema*. Pohjoisosaan sijoittuu (9 ja 10) Klasipruukin historiallinen teollisuusalue, joka on maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Kohteita koskee suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.

Suunnittelualueen pohjois- ja eteläosa on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi ja maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi vireillä olevassa Satakunnan maakuntakaava 2050:ssa.

Porin kantakaupungin yleiskaavassa (2007) hankealueen pohjoisosa on osoitettu suunnittelumääräyksellä AM/S-2 (maatilojen talouskeskuksen alue, jonka omaleimainen luonne tulee säilyttää). Lisäksi alueelle on osoitettu alue, jolla saattaa sijaita muinaisjäännöksiä (sm-2). Viheralue on osoitettu säilytettäväksi. Alue on osoitettu lisäksi suojeltavaksi (Klasipruukin alue, Tuorsniemi).

Hankealueen pohjoisosassa on voimassa asemakaava (2012), jossa alue on osoitettu pääosin pientalojen alueeksi. Klasipruukintien varressa sijaitsee rakennus, jota koskee suunnittelumääräys: *Alueella olevaa rakennusta ei saa muuttaa eikä purkaa ennen kuin toimenpiteitä koskeva lupahakemus on ratkaistu. Ennen*

rakennusta muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä on Satakunnan Museolle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen.

Rakennusten kattorakenteiden ylin korkeusasema ympäröivästä maanpinnasta saa olla enintään 10 metriä. Kattomuoto on harjakatto. Kattokaltevuus on vähintään 1:3.

Lisäksi Klasipruukinpuistoa koskee määräys sj-2, *Alue, jolla mahdollisesti sijaitsee teollisuushistoriallisesti arvokkaan lasitehtaan jäänteitä. Ennen maanrakennustöihin ryhtymistä on Satakunnan Museon kanssa sovittava käytettävistä menettely- ja työtavoista.*

Satakunnan Museon kannanotto

Arkeologinen kulttuuriperintö

Valokuituverkon reittisuunnitelman mukaan kaivettavan kaapelin välittömässä läheisyydessä sijaitsee yksi muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös, Pruukinmäen lasitehtaan paikka (kts. tiedot <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000022083>). Tuorsniemen vuonna 1781 perustetun lasitehtaan tarkkaa sijaintipaikkaa ei tunneta, mutta todennäköisesti lasihytti on sijainnut Pruukinmäen ja nykyisen Tuorsniementien itäpuolella. Alueelta on löydetty runsaasti lasijätettä ja -kuonaa.

Reittisuunnitelman mukaan valokutukaapeli kaivetaan muinaisjäännösalueen kohdalla Tuorsniementien ja sen rinnalla kulkevan kevyen liikenteen väylän väliselle alueelle, jonne muinaisjäännösalue ei ulotu. Satakunnan Museo katsoo, että suunniteltu reitti on mahdollista toteuttaa, eikä sillä ole vaikutusta arkeologiseen kulttuuriperintöön.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Valokuituverkon rakennusalueen herkin osa sijoittuu hankealueen pohjois- ja eteläosaan. Maisemassa kaivuutöiden jäljet tulee palauttaa vastaamaan olemassa olevaa tilannetta. Jakokaappien sijoituspaikat Satakunnan Museo näkee mahdollisina. Jakokaapin värityksen tulee olla sellainen, että se sulautuu ympäristöön ja on huomaamaton.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Katariina Alaspää
Satakuntaliitto/kirjaamo
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä